

ZPRAVODAJ

Jihomoravské
oblasti KČT

Informační občasník KČT-JMO

ročník 8 / č. 3 – říjen 2020

Těžká muší váha

Takže zatímco nám to na začátku léta vypadalo na brzké vítězství, nenápadný soupeř si na jeho konci vynutil druhé kolo, ve kterém zatím předvádí svou brutální sílu. Neříká se nadarmo „První vyhrání z kapsy vyhání.“

Na pomyslné lopatky nás ale nepoložil a na body ho snad začínáme dohánět. Utržené šrámy se ale budou hojit dlouho a některé zanechají i jizvy trvalé. Podzimní řádění koronaviru se v naší oblasti dotklo mnoha akcí, výrazně se promítlo především do těch významných. Na mezinárodní pochod Jede Kudrna okolo Brna dorazil jen mizivý zlomek obvyklých zahraničních turistů a listopadový Poslední puchýř se musel odpískat celý. Pořadatelé ho o rok posunuli, snad bude situace příznivější.

Je však pozitivní sledovat, že ani v této nelehké situaci se nehodláme jen tak poddat tomuto neviditelnému sokovi a stále hledáme cestičky, jak jej přelstít. Z hromadných akcí se staly pozvánky na individuální či rodinné výlety. A také ti, kteří si svou trasu připraví sami, stejně nakonec s největší pravděpodobností využijí některou z cest, již okraje lemují turistické značky, barevné pásky s pečlivostí malované našimi značkaři. Vytváření motivace vyrazit ven z uzavřených místností domů a bytů a starosti nechat za zády je v této situaci nemálo důležité pro udržení fyzické kondice, ale i zlepšení psychické pohody.

Mějme toto na paměti, až se nás někdo zeptá, čím jsme pomohli tohoto zákeřného protivníka porazit. A zůstávejte pokud možno negativní!

OBSAH ČÍSLA

Letní sraz turistů pozval do Krušnohoří

Letošní letní sraz se konal pro jihomoravské turisty až ve vzdáleném Duchcově na úpatí Krušných hor. Přesto přilákal k účasti členy z mnoha odborů naší oblasti. **strana 4**

Památne stromy lze navštívit kdykoli

Stráží krajinu dlouhá staletí. Jsou pevně spjaty nejen s místem, kde stojí, ale i s historií, která tudy prošla. Tvoří zde genia loci a jen stěží bychom si bez nich místo dokázali představit. Vyrazit za nimi lze i samostatně. **strana 19**

Vřesovičtí turisté vyrazili na jihozápad Moravy i do zoo

Klub českých turistů Vřesovice uspořádal v sobotu 20. června jednodenní autobusový zájezd do okolí Vranovské přehrady. Účastníci nejdříve navštívili pohádkový zámek ve Vranově nad Dyjí, který stojí na vrcholu 76 m vysoké skály nad řekou Dyjí a patří mezi nejkrásnější panská sídla v ČR.

S průvodcem si následně prohlédli pohraniční opevnění a využili možnost projížďky vláčkem po okolí Vranovské přehrady a plavbu lodí. Účastníci zájezdu si také mohli prohlédnout elegantní stroje v 1. českém muzeu motocyklů a automobilů v Lesné.

V sobotu 29. srpna se uskutečnil další jednodenní autobusový zájezd. První zastávkou byl zámek a zámecký

park ve Slavkově u Brna, který patří k nejhodnotnějším vrcholně barokním památkám na Moravě a svým významem daleko přesahuje hranice země. Po prohlídce města s možností občerstvení jsme odjeli do Zoo Brno.

Miroslav Vaculík

Trasu do Brtnice a na hrad Rokštejn určily adamovským turistům letní deště

V sobotu 15. srpna jsme se vydali na plánovanou vycházku ke zřícenině hradu Rokštejn. Vlakem jsme dojeli do Přímělkova. Tam jsme se od místních dozvěděli, že naši plánovanou trasu kolem řeky Jihlavy nemůžeme

uskutečnit, protože po deštích je cesta pod vodou. Opět příroda rozhodla za nás, museli jsme volit náhradní trasu. Došli jsme ke zřícenině hradu Rokštejn, který se vypíná nad údolím říčky Brtnice. Pochází ze třináctého století, tvoří ho torza dvou hradních

paláců s hranolovitou věží a zbytky hospodářských budov.

Rokštejn patřil moravskému markraběti Janu Jindřichovi a potom Valdštejnům, nyní je v majetku města Brtnice. V roce 1981 zde byl zahájen archeologický výzkum a dnes patří k největším výzkumům středověkých památek tohoto druhu. Někteří z nás vystoupali na věž, odkud byl výhled do širokého okolí.

Dle plánu jsme měli pokračovat přírodní rezervací podél říčky Brtnice. Opět byla cesta neprůchodná, takže jsme

po cyklostezce došli do vesnice Panská Lhota, která je zmiňovaná již roku 1233. Dominantou obce je kostel sv. Antonína Paduánského. Šli jsme krásnou přírodou mezi poli a loukami a po několika kilometrech jsme došli do města Brtnice. Zde jsme měli dost času do odjezdu autobusu,

takže jsme se občerstvili, prohlédli jsme si náměstí, které je památkovou zónou, někteří navštívili výstavu hraček a rodný dům slavného architekta Josefa Hoffmanna. V Brtnici je zámek, nyní v soukromých rukou, bývala zde početná židovská komunita a zachoval se starý a nový židovský hřbitov.

Celý den nám počasí přálo, bylo jen zataženo a dusno. Při čekání na autobus se ale spustil silný liják, takže jsme si dešť přece jenom užili.

Deset věrných turistů ušlo osm kilometrů, akci připravila a vedla Draha Nesnálová.

Antonín Procházka

Cesta na letní sraz vedla přes bájnou horu Říp

V loňském roce jsme zdolali prozatím nejdelší pěší turistickou trasu z Ostrova u Macochy až na Sněžku, nejvyšší horu České republiky. V letošním roce jsme lehce ubrali z délky trasy, vyhlédli jsme si památnou horu Říp s románskou rotundou sv. Jiří. Chtěli jsme poznat, kde se praotec Čech kochal krajinou a přemýšleli o tom, proč nezabloudil až někde k moři.

Protože trasa z místa bydliště byla dost dlouhá, tak jsme se přepravili vlakem do Prahy. Potom již pěšky přes bájnou horu s využitím vlaku do města Duchcova na mezinárodní letní svaz turistů a pochod Giacomo Casanovy.

První den byl malý přípravný výšlap z Čimic k Prdlavé studánce, dále pak Drahaňským údolím, okolo areálu Bohnické nemocnice s léčebnou a zpět na ubytování.

Druhý den jsme již vyrazili přírodním parkem Dolní Povltaví směr Říp. Zaujalo nás nejen samotné okolí řeky Vltavy, ale také technické zajímavosti, zdymadla Klecany a Dolany, Ústav jaderného výzkumu v Řeži. Obdivovali

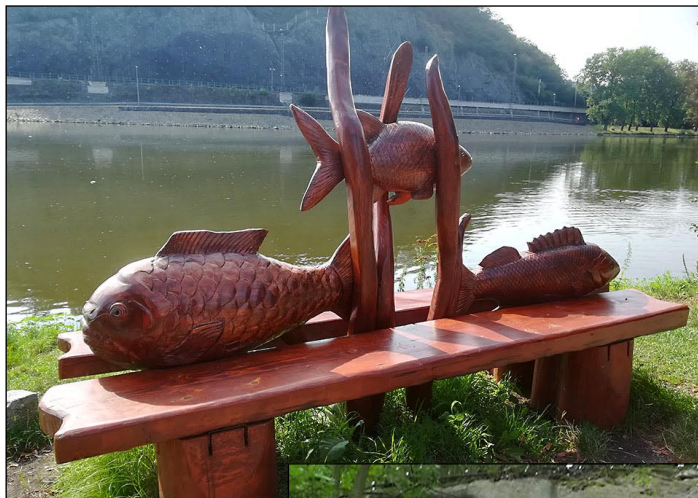
jsme též zámek v Roztokách a v Chvatěrubech. Tento den jsme zakončili v Kralupech nad Vltavou.

Třetí den jsme opustili pravý břeh Vltavy a vydali jsme se po levém břehu. Zde nás zaujaly písčové

útvary nedaleko Nelahozevsi. Zde jsme také vyzkoušeli rychlost větru při průjezdu vlaku s určitou rychlostí u ústí tunelů. Ve městě Nelahozeves se nám nejvíce líbil zámek, dřevěná Zvonice sv. Ondřeje a rodný dům Antonína Dvořáka. Dále jsme pokračovali přes přírodní rezervaci Hleďsebe. Zde se nám již nabídl pohled na horu Říp. Za obcí Vepřek jsme opustili řeku Vltavu a pokračovali Poutní cestou Blaník–Říp kolem pozůstatků hradu Jevín. Zakončení dne bylo v obci Ctiněves.

Čtvrtý den jsme s napětím očekávali bájnou horu Říp. Nejprve

jsme zdolali lehké převýšení přes Pražskou vyhlídku k románské rotundě sv. Jiří. Po prohlídce rotundy a společném focení jsme pokračovali přes Mělnickou vyhlídku krásnou lipovou alejí do obce Rovné. Zde se nám nabídl pěkný výhled na České

středohoří s horou Milešovkou. Dále jsme pokračovali přes Žižkovy sady ke Kratochvílové r o z h l e d n ě s výhledem na město Roudnice nad Labem. Již z názvu lze usoudit, že jsme se přesunuli k další významné české

řece. Z Roudnice pokračovala naše cesta vlakem na mezinárodní letní sraz do Duchova. Ubytování jsem zajistil v hotelu Casanova. Zde se k nám připojila skupina cyklistů. Večer byl sraz slavnostně zahájen u rybníku Barbora projevem představitelů a divadelním představením.

Pátý den nás zajímaly Krušné hory. Přesunuli jsme se do Oseku a vyrazili pěší trasou po naučné stezce Přírodou a dějinami Oseka k přírodní památce Salesiova výšina a ke skalnímu útvaru Letohrádek. Po malém občerstvení v obci Loučná jsme se vydali mírně zvlněným terénem kolem Loučenského potoka do obce Dlouhá Louka. Nedaleko odtud z rozhledny na Vlčí hoře se nám naskytl úžasný pohled na České středohoří s mnoha sopkami a také

na Mosteckou pánev. Zpět jsme pokračovali Domaslavickým údolím do Křížanova a autobusem zpět do Duchova.

Šestý den jsme jeli autobusem do Teplíc a odtud ke štole Svatý Martin. Zde byla velice zajímavá prohlídka této štole s odborným výkladem. Tato

štole je zajímavá tím, že patřila k největším důlním dílům Krušných hor s nejdelší cínovou žílou České republiky i střední Evropy – žílou Lukáš. Také nás velice zaujala venkovní prohlídka skanzenu důlní techniky. Dále naše trasa pokračovala na Komáří vížku s opět krásnými výhledy do celého údolí. Protože počasí bylo velmi horké, přehodnotili jsme situaci a přesunuli se do města Oseku, kde jsme využili stínu mohutných stromů v blízkosti cisterciánského kláštera Nanebevzetí Panny Marie a občerstvili se v klášterním

pivovaru OSSEGG. Následně jsme se ještě ochladili v přírodním koupališti. Večer jsme poslouchali koncert country kapely opět u rybníku Barbora.

Šedmý den předpověď počasí nevěstila nic dobrého, včetně dešťových přeháněk. Proto jsme vybrali menší pěší trasu poblíž Duchova.

V okolí je více zatopených lomů vhodných ke koupání. Naše trasa vedla nedaleko jednoho z nich z názvem Leontýna, přes potok Bouřlivec a golfový areál Barbora do královského města Hrob, kde se v minulosti těžilo stříbro a další kovy. Zde se předpověď počasí vyplnila, proto jsme pro zbytek trasy využili autobus do Duchova. Odpoledne jsme pak navštívili památkově chráněný zámecký areál a zámek, jehož vlastníkem byl Jan Josef z Valdštejna. Zámek je úzce spjat s významným italským dobrodruhem Giacometem Casanovou, který na zámku sloužil jako knihovník. Večer byl jako vždy zakončen slavnostním předáním štafety a také taneční zábavou. Příští rok se letní sraz přesunuje do hanácké metropole, města Olomouce. Pořadatelé oznámili předběžný termín této akce na měsíc červenec.

V neděli jsme se rozloučili s městem a cestovali vlakem a autobusem zpět domů.

Jaroslav Sedlák

Výprava na Letní turistický sraz v Duchcově dokonale nahradila zrušené zájezdy – I. část

Několik posledních let trávím páteční večery při Posledním puchýři jako vyslanec jihomoravské oblasti na aktivu zástupců pěší sekce. A zatímco se věnuji této bohubilé činnosti, tak zbytek výpravy zbůhdarma vysedává v některé z místních putyk a ubíjí drahocenné minuty glgáním zrzavé vody při hraní na kytary a za zpěvu tramských písní. A tak k mým uším doputovala ona zásadní informace: v rámci startovního dostane každý účastník Letního turistického srazu Giacoma Casanovy v Duchcově týdenní jízdenku na tamní Dopravu Ústeckého kraje. Znalý principů staré dobré jihomoravské idéesky, vyšpizl jsem okamžitě široký potenciál této zprávy.

Normálně však pořádně letní akci (týdenní zájezd) svoji, a tak jsem zprvu velmi opatrně nadhodil úmysl vyrazit na letní dovolenou trochu jinak. Partyja očividně nebyla proti, načež jsem na lednovou výroční schůzi nachystal rámcové propozice. Ještě lepší zpráva přišla z Duchcova – vůbec nebude problém posunout nám platnost jízdenek dle našeho přání a poslat nám je dopředu poštou. Takže do severních Čech můžeme vyrazit už v sobotu, tři dny jezdit podle našeho plánu, ve středu dorazit na sraz a pak eventuálně využít tras pořadatelů.

Jaký dopad bude mít tato myšlenka v té době ještě nikdo absolutně netušil. A tak jsme prosti jakýchkoli starostí spřádali plány na letní dovolenou: výjezd na nejvyšší vyhlídku v České republice (ochoz elektrárenské kotelny

Duchcovský zámek ze zámecké zahrady

ve výšce 144 metrů), uhelné safari, výlet lokálkou na Moldavu, návštěva Mostu – hlavně gotického kostela Nanebevzetí Panny Marie, který byl kvůli těžbě uhlí v roce 1975 za necelý měsíc přesunut skoro o kilometr na nové místo a též díky televiznímu seriálu legendární restaurace Severka. A chybět nesměly ani návštěvy místních minipivovarů. Bude nám na to vůbec jeden týden stačit? Rozhodili jsme úkoly, rozjeli podrobné plánování.

A pak zabušil na vrata republiky virus covidus a bylo po ftákách! Z kalendáře jsme odškrtali jeden naplánovaný zájezd za druhým a čekali, s čím přijdou pořadatelé letního srazu. Pravidla se začala uvolňovat, míra optimismu stoupat a zprávy přicházely od pořadatelů spíše pozitivní.

Ne tak z ostatních směrů. Lokálka na Moldavu nejedí kvůli rekonstrukci kolejí u Litvínova. V momentě, kdy se definitivně uvolnila pravidla pro cestovní ruch, organizátor uhelného safari ohlásil zrušení letošní sezony! Tak aspoň, že se podařil rezervovat termín na vyhlídku. No jenže týden před akcí došel mail, že se vyhlídky na týden kolem letního srazu z technických důvodů ruší. A jako perlička ke všemu tomu: dva dny před odjezdem nám

paní z internátu, kde jsme měli být ubytováni, oznámila, že tři dny nepoteče teplá voda. S pocitem, že horší už to snad být nemůže, jsme plni elánu v sobotu 15. srpna vyrazili směr Teplice.

No jobovka dorazila okamžitě. Rychlík v Brně měl na příjezdu deset minut zpoždění a další navýšení se očekávalo u Svitav kvůli rekonstrukci kolejí. Stalo se. Ještě že jsou ty mobily a mohli jsme pražského člena výpravy

Zřícenina hradu Oparno, vpravo v pozadí Milešovka

informovat, že rychlík z Prahy nestihneme a přijedeme do Teplic patrně tím dalším o hodinu později.

A co na to rovina u Kolína? Odmazala ze zpoždění asi deset minut a vykouzlila v Praze tři minuty na

přestup. Přesněji řečeno na sprint s narvanými bágly přes celé hlavní nádraží. Orosení jak čerstvě načepované pivo v parném dni a s jazyky na vestě jsme posedali na rezervovaná místa přeplněného rychlíku – ale poslední spoj naší cesty jsme stihli a do Teplic dorazili podle určeného harmonogramu. A tak se mohlo v nádražní hospodě uskutečnit první šťastné shledání. To druhé se událo o pár hodin později v centru se zbylými dvěma účastníky, kteří dorazili do Teplic autem.

Neděle ráno. Vybaveni jízdenkami DÚK jsme nasedli v Teplicích do vlaku. Ještě jsme pro jistotu dotazem zkontrolovali, zda není potřeba jízdenky před první jízdou označit. V Radejčíně nás čekal přestup na náhradní autobusovou dopravu kvůli sesuvu u D8 a za po pár minutách jsme už vysedali v Chotiměři. Zelená značka nás chladivým údolím dovedla k Oparenskému mlýnu a poté už jsme začali stoupat na zříceninu hradu Oparno. Užili jsme si prvních vrcholkových výhledů dne i celé akce a pomalu sešli dolů k Černodolskému mlýnu, abychom si před dalším výstupem užili i trochu toho občerstvení a odpočinku.

Před námi byl výstup na Lovoš po modré značce. S přibývajícimi metry a hodinami stoupala i teplota okolní vzduchu a chládek lesa na nás působil čím dál méně. O to více pak mohlo zapůsobit občerstvení na vrcholu Lovoše. Stejně jako daleké výhledy do všech světových stran.

Ještě než jsme definitivně sešli na kraj Lovosic, zašli jsme i na vyhlídku Panenské kameny, kterou jsme prve při výstupu opomenuli. Potom už jsme přes

Občerstvení na Lovoši doplnily výhledy na Lovosice, Labe a Žernosecké jezero

Lhotku, Malé Žernoseky a Oparenské údolí doputovali zpět k Černodolskému mlýnu, kde jsme vyčkali příjezdu vlaku směr Teplice. Jak jinak s autobusovou vložkou mezi Chotiměří a Radejčínem.

V pondělí jsme do autobusu nasedli hned v Teplicích – směr Krupka. On by to snad ani nebyl plnohodnotný den, kdyby se v něm neobjevila nějaká „adrenalinová“ vložka. Tentokrát to byla informace od paní na infocentru, že lanovka na Komáří vížku nám jede za deset minut, ale když pohneme, třeba

ten necelý kilometr do kopce stihneme vyběhnout.

Dvousedáčková 2348 metrů dlouhá visutá lanová dráha z roku 1952 se pyšní několika „nej“ tituly – jde o nejstarší a nejdelší provozovanou lanovku v České republice (některé zdroje ji uvádí jako nejdelší lanovku

Výhledy z Komáří vížky. Výstup jsme ušetřili výjezdem lankovou, ale zbytečně se neříká „nechci slevu zadarmo“ – nohy jsme po ránu protáhly kilometrovým sprintem k dolní stanici

ve střední či východní Evropě). V roce 2013 pak byla vyhlášena kulturní památkou. Lanovku jsme sice stihli, takže jsme se vyhnuli hodinovému čekání na další jízdu, poněkud nás ale zaskočila zdejší cenová politika. Obyčejné jízdné 140 korun a příplatek za vytažení kola jenom desetikoruna. Přitom tato služba ušetří cyklistům mnoho sil a času a kolo navíc zabere celé jedno místo pro jinak platícího pasažéra.

Po úvodním občerstvení – milovníci zlatavého moku nechť se pořádně chytanou – Plzně se tu čepují do plastových kelímků, jsme se vydali po žluté značce Sedmihůrskou cestou na západ. Velmi příjemným zastavením byla malebná Sedmihůrská vyhlídka, kterou tvoří dřevěná plošina s posezením. Ještě chvílku jsme se drželi žluté značky, ale z místa Pod Loupežníkem jsme začali pomalu klesat lesní cestou zpět do podhůří. Pravda, nejdřív jsme si museli modrou značku trochu pohledat.

Dalším zajímavým překvapením bylo setkání se dvěma „moderními poustevníky“. Postarší pár doprovázený věrným psem neurčitého plemena zde obýval z desek sbitou lesní chýšku postavenou jen pár metrů pod modrou

značkou. Očividně jim zde nic nescházelo, hlavně že měli svůj klid.

Důležitým bodem pro nás ovšem byl přístřešek Preisselberg. Jednak jsme se tu všichni sešli, abychom byli zase pohromadě, posezení jsme využili ke svačině, ale především jsme odtud neznačenou cestou přešli na nedalekou

Účel tohoto důlního vozíku asi netřeba vysvětlovat...

naučnou stezku, která nás dovedla k prohlídkové stole Starý Martin. Tady jsme to ale tentokrát o pár minut propásli. Prohlídková skupina zrovna zmizela v podzemí, a tak jsme vzali za vděk alespoň malou expozici důlní techniky na protějším parkovišti. Náhradou se pak stala alespoň zastávka na krupském hradě. Respektive na jeho pozůstatcích.

Dycky Most!

Úterní předpověď počasí byla taková všelijaká. Tak jsme vyrazili do Mostu. Dopoledne mělo být počasí ještě turisticky přívětivé, takže jsme hned od nádraží zamířili k pozdně gotickému kostelu Nanebevzetí Panny Marie z let 1517–1548. O tom, že kostely patří mezi kulturní památky, není pochyb. Tento kostel však lze svým způsobem řadit i mezi památky technické.

V roce 1964 se kvůli rozšiřující se těžbě uhlí rozhodlo o likvidaci starého Mostu. Zároveň však padlo i rozhodnutí památný kostel zachovat. Pohnutky tehdejšího režimu, který církevní objekty spíš likvidoval, těžko odhadovat. Po náročných přípravách začalo 30. září stěhování kostela – po kolejích se přesunul o 841 metrů do blízkosti barokního špitálu, kde už nehrozila rizika spojená s těžbou. Přesun skončil 27. října a je zapsán v Guinnessově knize rekordů jako přeprava nejtěžšího předmětu po kolejích.

V současnosti je kostel ve správě Národního památkového ústavu, který nabízí v objektu dva prohlídkové okruhy – lodi kostela a kostelní věže. V té je od roku 2015 výstava fotografií Stanislava Štýse, které kromě samotného stěhování dokumentují i demolici starého Mostu (v ruinách se točilo několik válečných filmů) nebo rekultivaci zdejší krajiny po těžbě. Jako galerie posloužilo celé schodiště, takže události jsou zachyceny opravdu podrobně.

Nový turistický cíl přinesl Mostu stejnojmenný televizní seriál. Blížil se čas oběda, takže další

směřování bylo zcela jasné: restaurace Severka. Byť pro některé členy výpravy to patrně bylo pod jejich životní úroveň a po rychlé fotce před dveřmi se rozhodli vyhledat noblesnější (čti zbytečně předražené) stravování. Má-li se turistika vychutnávat všemi smysly, pak neexistuje jediný důvod nevstoupit dovnitř. Jakkoli ji seriál vykresluje jako zakouřenou palušu. Jednak se

Severní část Mostu a hrad Hněvoín z vyhlídky věže kostela Nanebevzetí panny Marie

v hospodách už několik let nekouří a pak musí být každému jasné, že jde o filmařskou nadsázku, ačkoli má dílo silný sociální podtext.

Takže vězte, že Severka je vcelku normální podnik, byť z obložení a vybavení dýchá ještě tvrdý „socík“. I když spíš než o klasickou hospodu jde spíš o vývařovnu. V nabídce jsou tradiční české domácí klasiky za velmi solidní ceny mezi 90 a 100 korunami. Strávníky tvoří především různé řemeslné profese, ale za dobu našeho oběda sem zavítali i dva strážníci. Na jídlo, ne pracovně! Sečteno podtrženo: levně, rychle, kvalitně. A přátelsky! Pokud se

tu na oběd zastaví turisté a vyžádají si pak fotku, rozhodně se nedočkájí reakce typu „už sem zase přijeli očumovat“.

Ostatně k focení jedna perlička na odchodnou. Když jsem po fotce na samospoušť

uklízěl stavek, vyčlenila se z blížící se skupinky děvčica s mobilem, jestli bych je nevyfotil u Severky. Ještě ani nestihla svou žádost doříct a už se za ní ozvalo, aby mluvila česky: „...nemusijó hned

vědět, že sme z Brna.“ „A odkád' si myslíš, že sme my?“ položil jsem konópkoví řečnickou otázku a otočil se k němu zády. „Ty vole, Bučováci“ neslo se ulicí, když si přečetl na tričku „www.bucovice.cz“.

Blížilo se půl jedné, tak akorát čas na to opětovně potěšit chuťové pohárky. Přes čtyři ulice se v budově kina nachází minipivovar Mostecký Kahan.

Jelikož hospoda otvírala až v jednu, využili jsme čas k tomu, abychom si zdokumentovali časovou náročnost cesty na nejbližší tramvajovou zastávku. To proto, abychom mohli pivo co nejdéle a v klidu vychutnávat, ale zároveň abychom se do tří hodin stihli dostat do Podkrušnohorského technického muzea na poslední prohlídkový okruh.

Přesně hodina, poslední vhodná tramvaj jede ve 14.11. Při třech pivech v nabídce to vycházelo průměrně dvacet minut na jedno – tak holt budeme pít třetinky ať se nenalíváme jak žoky a máme dostatek prostoru na vychutnání.

Takto to při své práci viděl strojník v dole. Jak dnes bývá u mnoha expozic moderní mít možnost si jednotlivé exponáty ošahat a vyzkoušet, tak v Podkrušnohorském muzeu se zájemci z řad návštěvníků můžou posadit na jednu z nejdůležitějších židliček v dole

Paní hospodská to ovšem vyřešila jednoznačně. Piva se zde čepují do sklenic o objemu 0,4 litru, takže jsme ji nenutili běhat s třetinkami a ani jsme nebyli tak přesycení tekutinami.

Zatím všecko klapalo podle plánu. Vysedli jsme na zastávce Rozcestí Kopisty a vydali se na dvoukilometrovou cestu k muzeu. Jaksi nad plán byla přeháňka, která se během pár minut dostavila. Nejenom, že se citelně ochladilo, zejména doprovodný vítr si pohrával s deštníky až moc, takže do

Hrad Doubravka nabízí hezké výhledy do okolí a vede na něj pěkně provedená naučná stezka; fontána Pampeliška u Císařských lázní; Pravřídlo – symbol nejen Teplíc, ale i Posledního puchýře v roce 2008

muzea jsme zrovna suší nedošli. Kvůli počasí jsme si ani moc neužili venkovních expozic důlní a jiné techniky.

Ale jelikož se muzeum nachází v areálu bývalého dolu Julius III, je toho dostatek k vidění i vevnitř – dvě hodiny uplynou, ani to člověk nepostřehne. Právě reálné prostředí je pevným základem, na kterém

muzeum vystavělo své expozice a návštěvníkům tak představí všechny aspekty hornického života.

Pracovní směna horníkům začínala a končila v šatně s typickými věšáky, na kterých se pracovní oděv vytahoval ke stropu, aby do

další směny řádně vyschl. Součástí faráni však byla také důkladná evidence osob, které se zrovna nachází v dole.

Stejně jako skuteční horníci ocitnou se poté přímo v uhelné štolě. Ukázkové důlní pracoviště představuje jednotlivé druhy dobývání uhlí. Průvodci v rámci prohlídky ochotně spustí všemožnou důlní techniku, aby byl dojem o náročnosti hornického povolání co možná nejrealističtější. Když pak rachot strojů utichne, snad každému automaticky vyvstane na mysli scéna z filmu Na samotě u lesa, ve které „mlynář“ Zvon

vykládá za hlomozu klapáče historku o vodníkovi. A každý ji chce slyšet ještě jednou. Průvodci muzea naštěstí při spuštěných strojích nic nevykládají, takže nehrozí, že by návštěvník něco přeslechl.

Doslova technickým unikátem je pak původní těžní stroj, který prošel náročnou renovací a každý se tak může vžít i do role strojníka. A na co nestačí

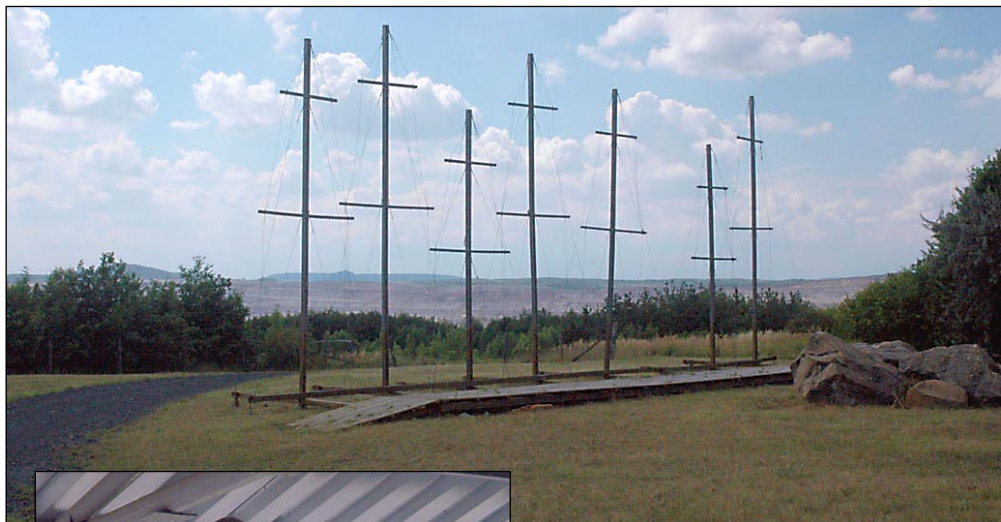
Teplice – rozárium

reálné exponáty, to vynahrazují mnohdy i historické modely, obrazy a další artefakty dokládající dějiny těžby uhlí na Mostecku.

Pro fajnšmekry a nadšence do map (jako jsem já a určitě jich nebude mezi turisty málo) je pak doslova lahůdkou místnost věnovaná mapám a všelijakým geodetickým přístrojům, nástrojům a pomůckám.

Velká část expozice, která jen podtrhuje obtížnost a zrádnost hornické profese, se věnuje práci báňských záchranářů. Ukazuje vývoj záchranářského vybavení a postupů používaných v dolech při závalech a jiných neštěstích. Zážitek z této části pak ještě umocní pietní místnost, který dobovými fotografiemi a novinovými články připomíná největší důlní tragédie v regionu.

Středeční dopoledne patřilo individuálnímu programu. Většina tak vyrazila na hrad Doubravka nad Teplícemi a poté na prohlídku lázeňského města. Po poledni už jsme se začali postupně přemisťovat do Duchcova. I zde jsme prošli centrum města a někteří zavítali až na Liptickou vyhlídku nad

*Liptická vyhlídka nad Duchcovem,
na horizontu povrchový důl Bílina*

městem. Kolem čtvrté hodiny jsme se pak vypravili na start akce, abychom se řádně zaprezentovali.

Na šestou hodinu pak pořadatelé připravili slavnostní zahájení celého letního srazu v parku u rybníka Barbora. Asi nikoho nepřekvapí, že programem provázel sám Giacomo Casanova v doprovodu hraběnky Marie Anny z Valdštejna. Kromě toho, že na pódiu představili zástupce z řad pořadatelů, Klubu českých turistů i místní a krajské samosprávy, předvedli přítomným turistům i několik smyšlených výjevů ze svého života doplněných několika písněmi. Humorná etuda

v podání Milana a Marie Petrovských z duchcovského Divadla M měla spád a pobavila všechny přihlížející.

Pokračování příště...

Putování za památnými stromy v Železných horách

Rok 2020 se mi zdál poněkud covidovým, příkazy, doporučení, zákazy, omezení, dezinfekce a roušky. Tohle vše postihlo i turistiku, cestování, navštěvování a objevování nových míst. Několik turistických akcí – pochodů bylo na jaře v ten krásný čas probouzení přírody po dlouhé zimě zrušeno nebo odloženo. Tak jsem chodil do přírody sám.

Jelikož různá cestovní omezení zůstala i přes léto, tak plány na zahraničí vzaly za své nebo byly jen pro odvážné. Tak mi zůstaly myšlenky na trávení volných dnů „doma v přírodě“. No jo, ale kam? No přece tam, kde jsem ještě nebyl. Nad mapou a s internetem jsem pár pěších výletů vymyslel, ale tento, o kterém píši, byl tím nej.

Proč zrovna Železné hory? Důvodů se sešlo více. Není to o tom, že se jmenují jako strom, ale zmíním jen, že v přírodě, v lese, na zahradě se stromy trávím celý můj život, stromy jsou kolem nás, setkáváme se s nimi denně, žijí s námi a my s nimi. Zvláště památné stromy, staré stovky let, tyčící se osamocené jako majáky v krajině toho tolik zažily a můžou nám vyprávět tolik příběhů. Takové stromy jsem chtěl vidět naživo, dotknout se jich, sednout si pod jejich stín, podívat se do koruny a na vystupující kořeny, načerpat energii a přijít na jiné myšlenky než starosti života, vyfotit si je na památku, vzdát jim hold. Krajina Želených hor mě očarovala, dýchla tu na mě magie, klid a samota.

Naplánoval jsem si dvoudenní výlet, padesátikilometrovou pěší trasu Bílek–Seč. Během ní jsem prošel kolem osmi památných stromů – pěti lip, dvou jilmů a jednoho kaštanovníku. U každého stromu stojí cedule památný strom se státním znakem a s názvem, stářím, obvodem, výškou, obrázkem a s krátkým povídáním. Výlet je možné absolvovat jako celek nebo jen jako

Štikovská lípa

Nahoře jilm horský u Slavíkova, vpravo kaštanovník setý pod vrchem Vestec

chalupami a lípou je pěkným vyhlídkovým místem. Sedm set let stará Štikovská lípa velkolistá tu stojí jakožto památný strom stále, ale měla namále. Ochránci přírody zabránili, aby lom pokračoval směrem k ní (díky za to). Za to byl strom oceněn v roce 2005 titulem Strom hrdina.

Po asfaltce jsem zamířil do Slavíkova, kde u zemědělského družstva na konci vesnice stojí jilm horský, který je na svůj věk a umístění u silnice ve velmi dobrém stavu. Pokračoval jsem po asfaltce

jeho část po vybraných stromech, jako pěší, moto, cyklo, nebo lze v Železných horách zůstat několik dní a navštívit další zajímavosti, protože je tu opravdu krásně.

Po domluvě noclehu nastal den D a tak jsem se jeden prázdninový čtvrtek brzy ráno vydal na vlakovou cestu Brno – Pardubice – Bílek. Odtud po žluté a dále modré značce přes Sloupno kolem kamenolomu na vrchol kopce do Štikova. Toto magické místo se dvěma

do Horního Vestce, kde jsem se napojil na odbočku žluté značky a stoupal jsem na vrch Vestec s vysílačem a vyhlídkou na okolní kopce. Také se tu nachází průzkumná šachta na těžbu uranu. Naštěstí výtěžnost byla malá, tak k žádné těžbě v 50. letech nedošlo.

Při cestě na vrchol jsem se zastavil u kaštanovníku setého. Tento památný strom je pro svůj obvod a výšku v Česku výjimečný. Cedule je umístěná na plotě, ale strom stojí v zahradě za chalupou

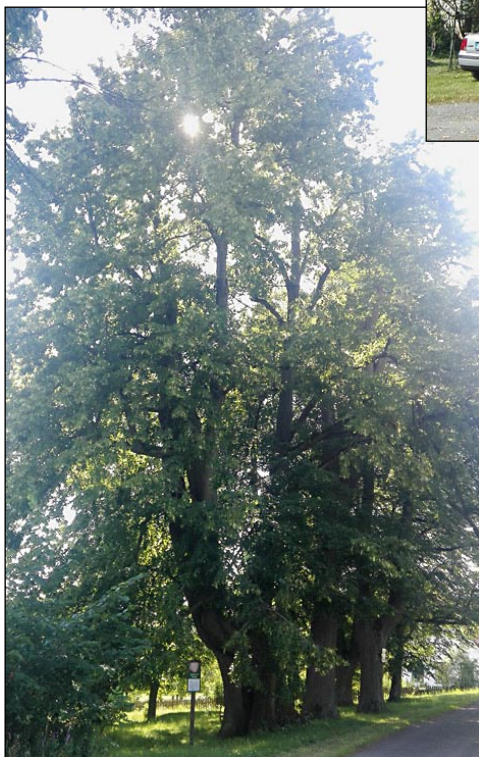

Nahoře Lánská lípa, vlevo lípa Spálavská

o kus dál na soukromém pozemku. Naštěstí mladí majitelé byli doma a ochotně mě pustili dovnitř. Byl jsem moc rád, že jsem mohl tento strom vidět zblízka. Toho si moc cením.

Pokračoval jsem po lesní a polní cestě do Lán, kde stojí Lánská lípa velkolistá s částečně dutým kmenem. Uvnitř se nachází lavička a největší vstupní otvor je shora chráněn stříškou. Lípa přečkala i úder blesku, který ji ale připravil o levou část koruny. Sice pozastavila růst a kvetení a také prořídla koruna, ale žije dál.

Odtud jsem zamířil po zelené značce do Spálavy za Spálavskou

lípou velkolistou. Strom se nachází na návsi u kapličky, křížku a rybníčku. Na tomto místě jedna lípa stávala, ale vzala za své, a tak byla vysazena tato lípa na oslavu vítězství českého krále Jiřího z Poděbrad nad uherským králem Matyášem Korvínem roku 1469.

Pokračoval jsem po žluté přes vrch Spálava s vyhlídkou až do Lipky, kde se nachází v blízkosti hrobky rodiny Kustošů a zámku Strom roku 2016 (a 3. místo v anketě Evropský strom roku 2017) – lípa malolistá v Lipce. Rozměry i stáří stromu jsou pro tento rod nezvykle vysoké, takže se obvodem

Lípa malolistá v Lipce

kmene a pravděpodobně i věkem řadí mezi pět nejvzrostlejších lip malolistých v Čechách. Strom je na svůj věk nezvykle zachovalý a v dobrém zdravotním stavu. V současnosti je lípa „dvoják“, kmen se dělí poměrně nízko a je dutý až do koruny. Původně byla lípa „troják“, ale jeden z kmenů se vylomil a zanikl. Koruna pak byla zpevněna a během let lípa ránu po vylomené části zacelila a postupně dorostla i chybějící část koruny. Odtud jsem to měl kousek po červené značce na ubytování v Horním Bradle. Sprcha, večere, spánek.

Druhý den po snídani jsem se vydal vstříc zbývajícím dvou památným stromům na mé cestě. Nejprve jsem došel po modré značce do osady Přemilov, kde se nachází jilm habrolistý. Strom je ve velmi

dobrém stavu, má nádhernou pravidelnou korunu, která nejlépe vynikne na jaře. Tento památný strom patří mezi několik málo dochovaných jilmů, protože většina starých jilmů v Čechách odumřela v 70. letech dvacátého století po napadení houbovým onemocněním, grafiózou.

Odtud jsem pokračovat po modré a pak po žluté značce do Klokočova ke Klokočovské lípě velkolisté. Tento tisíc let starý strom s mohutným kmenem o obvodu devět metrů a vysoký dvacet metrů je jedním z nejstarších žijících památných stromů v Čechách. Strom obepíná několik obručí a též se jí říká Královská a okouzila už i císaře Karla IV, který si odpočinul v jejím stínu. Před lípou stojí bílý pomník a pamětní kámen. V roce 1995 prošla celkovou sanací, ošetření dutiny a její zastřešení proti zatékání, povolení obruče, odstranění suchých a poškozených větví a vybudování plůtku kolem stromu, jehož účelem je ochrana kořenových náběhů. Pro zajímavost, podle dobového průvodce po Chotěboři z roku 1935 se do lípy vešlo 13 dospělých osob nebo 20 dětí. Také byla zmíněna v televizním pořadu Paměť stromů s Luděkem Munzarem.

Od Klokočovské lípy mi zbývalo se jen dostat po modré a zelené značce kolem Sečské přehrady, zřícenin hradů Oheb a Vildštejn do centra města na autobus (směr Pardubice a odtud vlakem do Brna), kde jsem mé putování po památných stromech Železných hor ukončil sice znaven a vysílen, ale odjížděl jsem s mnoha zážitky, vzpomínkami a pozitivními myšlenkami.

Petr Doubek

Sekce pěší turistiky představuje nový tematický odznak „Za historií KČT I. – Chaty KČT a KČST“

Zájemci o získání nového tematického odznaku „Za historií KČT I. – Chaty KČT a KČST“ si mohou stáhnout záznamník, do kterého se sbírají razítka s logem navštívených chat. Pro získání odznaku je třeba mít v záznamníku alespoň 15 razítek z celkové nabídky 44 chat. Odznak lze zakoupit na ústředním sekretariátu KČT za 50 Kč nebo u ing. Kláry Zezulové.

Záznamník pro tisk v jednostranné nebo oboustranné verzi a návod k vytištění je možné stáhnout z internetových stránek KČT:

<https://kct.cz/clanky/novy-tematicky-odznak-za-historii-kct-i-chaty-kct-a-kcst>

Dále je také možné plnit TTO „30 let znovuoobnovení KČT“

Tematický turistický odznak „30 let znovuoobnovení KČT“ vydala Sekce výkonnostní turistiky u příležitosti 30 let znovuoobnovení Klubu českých turistů a vychází z data obnovení 7. 4. 1990 a z uplynulých 30 let.

Podmínky pro získání odznaku:

P1: Odpracovat 7 hodin činností prospěšných pro KČT (brigády, akce pro životní prostředí, činnost v odborech, ...).

P2: Absolvovat 4 turistické úseky, každý v minimální délce 4 km po jiné turistické značce (červená, modrá, zelená a žlutá).

P3: Navštívit 1 z 15 současných chat ve vlastnictví KČT (viz <https://kct.cz/chaty-ustredi-kct>).

P4: Zúčastnit se 9 různých akcí uvedených v celostátním či oblastním kalendáři akcí KČT 2020 a 2021.

P5: Absolvovat 270 km (= součin 9 × 30 let) libovolným druhem přesunu (pěšky/kolo/lyže/voda/běh) na libovolném počtu akcí.

Podmínky jsou na sobě nezávislé, jednou akcí je možno plnit více podmínek naráz, např. účast na pochodu uvedeném v kalendáři KČT s úsekem 4 km po červené značce přes chatu KČT lze započítat do podmínek 2, 3, 4 a 5).

Plnění podmínek lze evidovat 2 způsoby:

a) V záznamníku, který je k dispozici ke stažení na stránkách Sekce výkonnostní turistiky <https://kct.cz/turisticke-odznaky>. Potvrzení splnění podmínek se provádí obvyklým způsobem jako u jiných odznaků (pořadatel akce, předseda odboru, vedoucí akce, chata, ...).

b) V nové aplikaci Deník turisty na stránkách KČT

<https://denikturisty.kct-db.cz> (v poznámce u každé akci napsat heslo „30letKČT“).

Odznak lze plnit od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2021, vydávání odznaku bude průběžně poštou a osobně na Posledním puchýři 2021. Cena odznaku je 50 Kč + případné poštovné. Kontaktní adresa pro vydání odznaku: Tomáš Beránek, Kotkova 17, 751 24 Přerov, tomas.beranek@volny.cz.

zdroj <https://kct.cz/turisticke-odznaky>

ZPRAVODAJ JIHOMORAVSKÉ OBLASTI KLUBU ČESKÝCH TURISTŮ: připravuje oblastní výbor, sazba a design Alf. Příspěvky z odborů je možné zasílat e-mailem na alf@ktnoha.cz (texty ve formátu RTF nebo DOC/DOCX, obrázky jako JPG případně TIFF) nebo v písemné podobě na oblastní sekretariát v Brně, Křížkovského 29. Příspěvky zaslané poštou nebo doručené osobně nevracíme – po dohodě je možné si je vyzvednout na sekretariátu v úřední hodiny. Pokud u fotografie není uvedeno jinak, je jejím autorem (dodal ji) autor článku. Vyhrazujeme si právo dlouhé příspěvky zkrátit. Další informace z oblasti lze získat na www.kct-jmo.cz.